

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-221 від 16 березня 2020 року

**Голові Комітету Верховної Ради України з
питань фінансів, податкової та митної
політики
Гетманцеву Д.О.**

Шановний Даниле Олександровичу!

На розгляді Комітету знаходиться проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» (реєстрац. № 3220 від 16.03.2020 р.) (далі – Законопроект).

Законопроектом передбачено, зокрема, звільнення від оподаткування з 1 березня 2020 р. по 30 квітня 2020 р. зі слати основних місцевих податків і зборів:

- плати за землю;
- податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Запропоновані зміни стосуються джерел доходів місцевих бюджетів, надходження яких складає 13% у їх загальному обсязі. При цьому Законопроектом не передбачено звільнення від оподаткування по податках, що зараховуються до державного бюджету.

За попередніми розрахунками Асоціації міст України (далі – Асоціація), при запровадженні таких законодавчих змін матимуть місце втрати місцевих бюджетів у обсязі **6,3 млрд грн**, зокрема, по:

- платі за землю – 5,4 млрд грн;
- податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – 0,9 млрд грн.

Разом з тим, Асоціація зауважує, що, враховуючи складну ситуацію з поширення коронавірусної хвороби (COVID-19) та заходами, які вже запроваджено, місцеві бюджети очікують на втрати щонайменше 9,3 млрд грн (або 3,2% річних надходжень загального фонду місцевих бюджетів без врахування трансфертів). Це пов'язано із недоотриманням:

- туристичного збору – у зв'язку із зменшенням потоку туристів;
- єдиного податку – у зв'язку із зменшенням ділової активності на території України та запровадження заходів із тимчасового закриття певних

установ та закладів, найбільша питома вага яких припадає на представників малого та середнього бізнесу.

Таким чином загальна сума втрат складе **15,6 млрд грн** або 5,3% річних надходжень загального фонду місцевих бюджетів (без офіційних трансфертів).

Крім того, Асоціація звертає увагу, що в умовах пандемії органам місцевого самоврядування необхідно передбачити значно більші ресурси на придбання засобів індивідуального захисту для медичних працівників, медичного обладнання – багато хворих потребуватимуть штучної вентиляції легень, відшкодування відпусток, лікарняних. Потрібно виконати рекомендацію Президента України про матеріальне заохочення медичних працівників за рахунок коштів місцевих бюджетів.

В той же час у зв'язку із запровадженням карантину з приводу COVID-19 Урядом виділено лише 100 млн грн на першочергову закупівлю засобів індивідуального захисту для поточних потреб міністерств, відомств та служб, а також для поповнення держрезерву. Однак не має гарантій, що ці кошти дійдуть до лікарень та громадян. У той час тільки одним містом Дніпро виділено майже 100 млн грн на закупівлю необхідного медичного обладнання, ліків, спецодягу, а також проведення профілактичних заходів.

Також звертаємо увагу, що багато комунальних медичних закладів не зможуть перейти на нову форму роботи з НСЗУ з 1 квітня 2020 року через недостатні фінансові та кадрові ресурси, застарілу або відсутню матеріально-технічну базу. Вирішення цих питань потребують колосальних витрат, які є непосильними для місцевих бюджетів протягом короткого проміжку часу. Нова система оплати медичних послуг, яка запроваджується з 1 квітня вкрай недосконала:

- пакети медичних послуг не покривають реальну собівартість таких послуг;

- в Державному бюджеті не передбачені кошти за інші медичні послуги, яких потребує населення (проведення медичних оглядів; участі лікарів та медсестер у військово-лікарських/призовних комісіях);

- завищені вимоги з боку НСЗУ стосовно обладнання та кількості лікарів, необхідних для підписання договору тощо.

Недофінансування з державного бюджету охорони здоров'я на надання первинної, вторинної, третинної медичної допомоги в межах Програми державних гарантій за орієнтовними розрахунками складає більше 25 млрд грн.

Таким чином на територіальні громади вже покладено основний тягар із забезпечення надання медичних послуг населенню, в тому числі по запобіганню поширення коронавірусу.

Асоціація **не підтримує** Законопроект, як такий, що призведе до значних втрат місцевих бюджетів та їх розбалансуванню. Враховуючи всю важливість оперативного врегулювання складної ситуації, яка склалася у зв'язку із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) та підтримки бізнесу Асоціація пропонує наступне:

1. Забезпечення часткової компенсації втрат доходів місцевих бюджетів, відповідно до статті 142 Конституції України, частини 1 статті 27 Бюджетного кодексу України.

2. В Законопроекті передбачити *відтермінування/розстрочку* зі сплати, зокрема, плати за землю, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а не введення заборони нарахування по вищезазначених податках протягом березня-квітня 2020 р. Такий підхід сприятиме зменшенню дефіциту коштів у бюджетах всіх рівнів, які і так, в умовах поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), здійснюють значні позапланові витрати.

3. Враховуючи, що органи місцевого самоврядування, відповідно до Податкового кодексу України, самостійно встановлюють ставки місцевих податків та зборів, а також пільги по їх сплаті, доцільно передбачити в Законопроекті норми, відповідно до яких:

- дозволити органам місцевого самоврядування вносити зміни до чинних рішень про встановлення місцевих податків і зборів (адже, відповідно до підпункту 4.1.9 пункту 4.1 статті 4 Податкового кодексу України, зокрема, податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року);

- надати право органам місцевого самоврядування вносити зміни до рішень про встановлення місцевих податків і зборів без застосування процедур, встановлених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Такі пропозиції нададуть можливість органам місцевого самоврядування, враховуючи місцеві особливості із перебігом подій з поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), оперативно затверджувати необхідні податкові пільги зі сплати місцевих податків та зборів.

Пропозиція додати новий пункт Законопроекту в такій редакції:

Установити, що до рішень про внесення змін до рішень про встановлення місцевих податків та зборів, надані/встановлені пільги з їх сплати, прийнятих сільською, селищною, міською радою або радою об'єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не застосовуються вимоги підпункту 4.1.9 пункту 4.1 статті 4, підпунктів 12.3.3-12.3.4 пункту 12.3, підпункту 12.4.3 пункту 12.4 та пункту 12.5 статті 12 цього Кодексу та Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

В.о. Виконавчого директора Асоціації

В.В.Сидоренко